

Prof. dr hab. Sebastian Wojciechowski
Uniwersytet im. Adama Mickiewicza
Wydział Nauk Politycznych i Dziennikarstwa
Zakład Studiów Strategicznych

Poznań, 13.03.2022 r.

osce security expert

Ocena

dorobku naukowego, dydaktycznego, popularyzatorskiego oraz współpracy międzynarodowej, a także monografii – głównego osiągnięcia naukowego pt. „Smart not Small. Polityka bezpieczeństwa Republiki Estońskiej” doktora Grzegorza Kozłowskiego, w związku z postępowaniem o nadanie stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych, w dyscyplinie nauki o polityce i administracji

Dr Grzegorz Kozłowski tytuł zawodowy licencjata uzyskał w zakresie nauk ekonomicznych w 1998 r. w Szkole Głównej Handlowej broniąc pracę licencjacką zatytułowaną „Ocena kosztów rozszerzenia NATO”. Kontynuując swoją edukację otrzymał podwójne magisterium najpierw z nauk prawnych w 1998 r. na Uniwersytecie w Białymstoku (temat pracy magisterskiej: „Referendum jako wyraz woli suwerenna”), a następnie w zakresie nauk ekonomicznych w 1999 r. w Szkole Głównej Handlowej (temat pracy magisterskiej: „Struktura finansowania Unii Zachodnioeuropejskiej”). Natomiast w 2007 r. uzyskał stopień doktora nauk ekonomicznych nadany uchwałą Rady Kolegium Gospodarki Światowej Szkoły Głównej Handlowej na podstawie dysertacji zatytułowanej „Struktura finansowania Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego ze szczególnym uwzględnieniem wspólnego finansowania”. Oprócz tego w roku akademickim 2004/2005 dr G. Kozłowski ukończył kurs urzędników wysokiego szczebla w Europejskim Kolegium Bezpieczeństwa i Obrony (ESDC – European Security and Defence College).

Poniższa recenzja obejmuje: dorobek naukowy Habilitanta (punkt 1), osiągnięcia dydaktyczne i w zakresie kształcenia kadry naukowej (punkt 2), dorobek organizacyjny i zawodowy (punkt 3) oraz konkluzje (punkt 4).

1. Dorobek naukowy

Dorobek naukowy dr. Grzegorza Kozłowskiego jest oryginalny, obszerny oraz różnicowany tematycznie. Jak wynika z informacji zamieszczonych w „Autoreferacie” obejmuje on po uzyskaniu stopnia doktora 32 pozycje, w tym:

- główne osiągnięcie naukowe - monografia („Smart not Small. Polityka bezpieczeństwa Republiki Estońskiej”, Lublin 2020);
- 2 monografie autorskie (jedna na podstawie rozprawy doktorskiej: „Finanse NATO”, Warszawa 2008 – nie podano jej dokładnego stopnia zbieżności z pracą doktorską nie może zatem być wliczona do tej części dorobku oraz druga „Problematyka podziału obciążeń w wybranych sojuszach polityczno-wojskowych USA”, Lublin 2021);
- 2 redakcje naukowe monografii wieloautorskich („Dziedzictwo Baracka Obamy. Polityka zagraniczna USA w latach 2009-2016. Wybrane zagadnienia”, Warszawa 2017 oraz „100 Years of Diplomatic Between the Republic of Poland and the Republic of Estonia: Common Traces in a Difficult History”, Tartu 2020);
- 7 rozdziałów w pracach zbiorowych („Współczesne amerykańskie podejście do obrony przeciwrakietowej”, Warszawa 2015, Asymetria w relacjach polsko-amerykańskich a stan i perspektywy ich rozwoju (możliwości ograniczania równowagi)”, Warszawa 2015, „Stosunki polsko-amerykańskie. Bilans, ocena, perspektywy”, Warszawa 2017, „NATO Defence Expenditures and the Baltic Member-States”, Tartu 2019, „Podstawowe zagadnienia związane z wydatkami obronnymi Stanów Zjednoczonych. Definicja, ramy prawno-polityczne, struktura i zakres”, Dąbrowa Górnicza 2020, „Political and Military Alliance Between the Republic of Poland and the Republic of Estonia: Common Traces in a Difficult History”, Tartu 2020, „A Few Remarks on the Meaning of Historical Memory for the Relationship between Poland and Estonia”, Munster 2020 – w trakcie publikacji);
- 17 artykułów naukowych (w rzeczywistości pozycja numer 16 nie jest artykułem lecz opublikowaną recenzją: „Recenzja monografii Mariusza Antoniego

Kamińskiego: Obronna narodowa Republiki Estonii”), zatem wskazano 16 artykułów naukowych, z których 11 przygotowano w języku angielskim, głównie jednak dla czasopism naukowych wydawanych w Polsce, co częściowo obniża zakres ich umiędzynarodowienia;

- 3 artykuły o charakterze popularno-naukowym opublikowane na łamach „Diplomaatia” czy „New Eastern Europe”, w tym 2 w języku estońskim i 1 po angielsku.

Przedstawiony do oceny dorobek można zaszeregować do trzech głównych powiązanych ze sobą obszarów badawczych dotyczących polityki bezpieczeństwa i zagranicznej Stanów Zjednoczonych Ameryki, polityki bezpieczeństwa i zagranicznej Republiki Estońskiej oraz organizacji i funkcjonowania NATO.

Pierwszy z nich (polityka bezpieczeństwa i zagraniczna USA) został uznany za podstawową sferę zainteresowań naukowych Habilitanta. Dotyczy to w szczególności problematyki podziału obciążeń w sojuszach polityczno-wojskowych w których uczestniczą Stany Zjednoczone. Powyższym zagadnieniom dr G. Kozłowski poświęcił monografię „Problematyka podziału obciążeń w wybranych sojuszach polityczno-wojskowych USA” oraz siedem artykułów w czasopismach naukowych. Wśród nich na szczególną uwagę zasługują teksty: „The Position of Burden Sharing in Current US Security Policy Vis-a-vis European Allies”, „US Japan Burden Sharing During the Presidency of Donald Trump”, „Wpływ uwarunkowań gospodarczych dla poziomu wydatków obronnych Stanów Zjednoczonych” czy „Contemporary Political and R&D Determinants of the Level of the United States Defence Spending”.

We wskazanych opracowaniach Autor słusznie podkreśla, że poziom wydatków obronnych USA nie wynika tylko z zakresu zagrożenia Stanów Zjednoczonych, ale jest podyktowany całym szeregiem różnorodnych innych czynników o charakterze niemilitarnym wśród których wskazać należy między innymi na wewnętrzne determinanty polityczne, uwarunkowania badawczo-rozwojowe związane z zachowaniem przez USA światowej supremacji technologicznej czy funkcjonowaniem kompleksu przemysłowego. Do tej listy czynników wskazanych przez Habilitanta koniecznie dodać należy też działalność tzw. lobby militarno-zbrojeniowego czy występującą koniunkturę gospodarczą, gdzie zaangażowanie militarno-finansowe może być rozpatrywane

jako jedno z kluczowych kół zamachowych gospodarki oraz sposób wychodzenia z recesji, generowania nowych miejsc pracy itp.

Ważnym komponentem tej części dorobku naukowego jest też analiza polityki zagranicznej USA podczas prezydentury Baracka Obamy oraz Donalda Trumpa. Nawiązuje do tego między innymi monografia „Dziedzictwo Baracka Obamy. Polityka zagraniczna USA w latach 2009-2016. Wybrane zagadnienia” czy tekst „Kongres i Biały Dom w polityce zagranicznej Stanów Zjednoczonych w pierwszym roku prezydentury Donalda Trumpa”. Wśród prezentowanych tutaj różnorodnych kwestii wiele uwagi poświęcono także problematyce stosunków pomiędzy Stanami Zjednoczonymi a Polską.

Drugi obszar badawczy dotyczy polityki bezpieczeństwa i zagranicznej Republiki Estońskiej, ze szczególnym uwzględnieniem relacji polsko-estońskich oraz Estonii, jako przypadku państwa członkowskiego znajdującego się na tzw. wschodniej flance Paktu. Jest to szczególnie ważne obecnie w kontekście wojny na Ukrainie. Ta sfera działalności naukowej obejmuje: monografię („Smart not Small. Polityka bezpieczeństwa Republiki Estońskiej”, Lublin 2020) - wskazaną jako główne osiągnięcie naukowe, jedną monografię współautorską („100 Years of Diplomatic Between the Republic of Poland and the Republic of Estonia: Common Traces in a Difficult History”, Tartu 2020), 2 rozdziały w publikacjach książkowych, 2 artykuły w czasopiśmie naukowych, 2 teksty popularno-naukowe oraz realizację jednego projektu badawczego.

Zwieńczeniem a zarazem podsumowaniem tej sfery badawczej jest monografia „Smart not Small. Polityka bezpieczeństwa Republiki Estońskiej”. Ma ona charakter teoretyczno-empiryczny, a jej głównym problemem badawczym jest analiza założeń polityki bezpieczeństwa Estonii w kontekście występujących obecnie uwarunkowań geopolitycznych. Punktem wyjścia dla przeprowadzonych rozważań jest kilka pytań badawczych, takich jak choćby „Jakie uwarunkowania mają wpływ na kształtowanie się polityki bezpieczeństwa Estonii?” (precyzyjnie rzecz biorąc pytanie to powinno brzmieć jednak: Jakie uwarunkowania mają wpływ na kształtowanie polityki bezpieczeństwa Estonii? – fraza „się” jest w tym przypadku nie tylko zbyteczna, ale też i błędna, albowiem polityka „nie kształtuje się sama” lecz jest kształtowana. Inne zaprezentowane pytania badawcze zredagowano w sposób następujący: Na jakich podstawach militarnych i pozamilitarnych oparty jest system bezpieczeństwa państwa?, Jak

kształtowały i kształtują się relacje Estonii z NATO w okresach przed- i poakcesyjnym oraz jakie były i są determinanty tych relacji?, Jakie znaczenie dla bezpieczeństwa Estonii stanowi międzynarodowa współpraca dwu- i wielostronna?, Czy Estonia jest beneficjentem Sojuszu? (z kolei to pytanie uznać należy za mało precyzyjne i wymagające uszczegółowienia – np. w jakim kontekście, zakresie czy okresie).

W opinii Habilitanta głównym celem pracy jest „usystematyzowanie, uporządkowanie i poszerzenie wiedzy w zakresie polityki bezpieczeństwa Republiki Estońskiej”. Natomiast do celów szczegółowych zaliczyć należy analizę potencjału geopolitycznego Estonii i wynikających z tego konsekwencji; ukazanie na przykład uwarunkowań historycznych, geopolitycznych, demograficznych i politycznych estońskiej polityki bezpieczeństwa; zbadanie systemu bezpieczeństwa narodowego tego państwa, w tym jego wymiaru militarnego i niemilitarnego; analizę procesu akcesyjnego Estonii do Sojuszu Północnoatlantyckiego oraz charakteru jej członkostwa w NATO od 2004 roku; charakterystykę i ocenę założeń zagranicznej polityki bezpieczeństwa Estonii w układzie dwu- i wielostronnym oraz przedstawienie kwestii finansowania bezpieczeństwa tego państwa, w tym zbadanie ekonomicznych aspektów członkostwa Estonii w Sojuszu.

Zwieńczeniem tak przyjętych założeń badawczych jest hipoteza główna oraz hipotezy szczegółowe (pomocnicze). Pierwsza z nich zakłada, że „w warunkach istniejących determinantów geostrategicznych, zdominowanych przez polityczne, militarne, historyczne oraz demograficzne uwarunkowania relacji rosyjsko-estońskich, priorytetem polityki bezpieczeństwa Estonii jest jej oparcie na prawach i obowiązkach wynikających z członkostwa w Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego, w tym przede wszystkim na zasadzie kolektywnej obrony, przy dopełniającej roli własnych zdolności militarnych oraz wsparcia zewnętrznego w drodze współpracy dwu- i wielostronnej” (s. 14).

Natomiast hipotezy pomocnicze głoszą, iż (1) Estonia opierając swoje bezpieczeństwo na zasadzie obrony kolektywnej Sojuszu jest zdeterminowana do aktywnego członkostwa w NATO i wypełniania zobowiązań, w tym finansowych wobec tej organizacji. Dodając, że (2) szerokie spektrum zagrożeń ze strony Rosji skłania Estonię do rozbudowy własnych zdolności w zakresie bezpieczeństwa militarnego oraz niemilitarnego, a także, iż (3) Estonia realizuje

aktywną politykę bezpieczeństwa i zagraniczną skutecznie wykorzystując stworzone przez siebie zdolności w zakresie nowoczesnych technologii na przykład w wymiarze bezpieczeństwa teleinformatycznego. Zaznaczając ponadto, że (4) Estonia prowadzi zdywersyfikowaną zewnętrzną politykę bezpieczeństwa opartą na ścisłej współpracy z innymi państwami członkowskimi NATO oraz neutralnymi państwami sąsiedzkimi pomimo różnic w polityce tych państw wobec Federacji Rosyjskiej.

Realizowany w pracy proces badawczy został oparty na kilku metodach wśród których wymieniono: analizę i krytykę piśmiennictwa, badanie dokumentów dotyczących polityki bezpieczeństwa, metodę porównawczą oraz pogłębianych wywiadów, które zostały przeprowadzone z byłymi i obecnymi najważniejszymi urzędnikami estońskimi na przykład: prezydentem, premierem czy ministrem spraw zagranicznych i obrony tego państwa. W zestawieniu zabrakło jednak odniesienia do de facto zastosowanej w pracy metody instytucjonalno-prawnej czy systemowej.

Oceniana monografia składa się z: wprowadzenia, 6 rozdziałów, zakończenia, bibliografii oraz wykazu skrótów. Pierwsza część została poświęcona ukazaniu determinantów polityki bezpieczeństwa Estonii ze szczególnym uwzględnieniem na przykład czynników geopolitycznych, historycznych, politycznych czy demograficznych. Ważnym punktem odniesienia są tutaj stosunki pomiędzy Estonią a Rosją. Koresponduje z tym rozdział drugi w którym przeprowadzono analizę systemu bezpieczeństwa militarnego Estonii, w tym ukazanie koncepcji bezpieczeństwa tego państwa, modelu obrony oraz znaczenia polityki odstraszania. Podkreślając przy tym ważną rolę nie tylko czynników militarnych, ale również pozamilitarnych, jak choćby dyplomacji wojskowej. W rozdziale trzecim ukazano niemilitarne aspekty bezpieczeństwa Estonii zaznaczając, że ze względu na strukturę bieżących i przewidywanych zagrożeń kluczowe znaczenie w tym zakresie ma bezpieczeństwo teleinformatyczne. Wynika to z faktu, iż Estonia jest szczególnie zagrożona polityką dezinformacji, ale też i cyberatakami szczególnie ze strony rosyjskiej. Czwarty rozdział obejmuje analizę dążeń Estonii do członkostwa w NATO oraz kształtowania się istoty członkostwa tego państwa w Sojuszu. Wyróżniono w tym przypadku dwa etapy obejmujące sytuację przed i po rozpoczęciu konfliktu zbrojnego między Ukrainą a Federacją Rosyjską w 2014 roku. W kolejnym

(piątym) rozdziale ukazano różne aspekty dwu- i wielostronnej współpracy międzynarodowej Estonii w dziedzinie bezpieczeństwa. Przedstawiono w nim między innymi funkcjonowanie Estonii w: Unii Europejskiej, Organizacji Narodów Zjednoczonych, Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie, Radzie Europy a przede wszystkim NATO. Dokonano też analizy polityki tego państwa w ramach formatu bałtyckiego, bałtycko-nordyckiego czy trójmorskiego. Natomiast w ostatnim rozdziale Autor skoncentrował na zaprezentowaniu finansowania bezpieczeństwa Estonii, w tym kształtowania się poziomu wydatków obronnych tego państwa po odzyskaniu niepodległości.

Wśród konkluzji dr G. Kozłowski słusznie podkreśla, że Estonia jest zmuszona do prowadzenia polityki państwa o ograniczonej głębi operacyjnej i konieczności oparcia swoich działań na sojuszach z silniejszymi partnerami, dodając, iż „skłaniają do tego uwarunkowania historyczne, każące odrzucić status państwa neutralnego jako możliwy wariant optymalizacji bezpieczeństwa Estonii w warunkach współczesnych i przewidywalnych zagrożeń” (s. 319). Trafność tego spostrzeżenia można rozpatrywać nie tylko w kontekście historyczny, ale także a może przede wszystkim w odniesieniu do obecnie trwającej agresji Federacji Rosyjskiej na Ukrainie. Zaznaczając jednak przy tym, że w przypadku Estonii wspomniane „odrzucenie neutralności” nie wynika tylko z uwarunkowań historycznych, ale przede wszystkim politycznych i geostrategicznych, a także trudności w realizacji ściśle określonych wymagań prawnych.

Ważona jest też konstatacja Autora, iż członkostwo „w Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego stanowi dla Estonii priorytet polityki bezpieczeństwa, któremu podporządkowane są inne cele” (s. 320), a aktywna polityka w innych organizacjach międzynarodowych oraz współpraca multi- i bilateralna stanowi dopełnienie członkostwa w NATO.

Trzecim polem badawczym podejmowanym przez Kandydata jest problematyka związana z politycznym, militarnym i ekonomicznym funkcjonowaniem NATO. Powyższe kwestie zostały zaprezentowane między innymi w: monografii „Finanse NATO”, rozdziale w książce wieloautorskiej, 4 artykułach w czasopiśmie naukowych oraz jednej publikacji o charakterze popularno-naukowym. Wśród zaprezentowanych tutaj tekstów na szczególną

uwagę zasługują trzy artykuły „Managing the Volume and Structure of Defence Expenditures in the NATO Member States”, „Defence Expenditures of NATO Member States After COVID Crisis” oraz „Poland’s Defence Expenditures in the NATO Framework”.

Oceniając cały przedłożony dorobek naukowy podkreślić należy podejmowanie aktualnej i ważnej problematyki badawczej przede wszystkim z zakresu polityki bezpieczeństwa i zagranicznej Stanów Zjednoczonych Ameryki, polityki bezpieczeństwa i zagranicznej Republiki Estońskiej oraz organizacji i funkcjonowania NATO. Szczególnie oryginalne są publikacje poświęcone działaniom Estonii realizowanym na rzecz swojego oraz kolektywnego bezpieczeństwa.

Słabą stroną dorobku jest natomiast jego dość niski poziom umiędzynarodowienia wynikający między innymi z opublikowania tylko niektórych prac poza granicami Polski. Dobrym tego przykładem są artykuły zamieszczone w czasopismach naukowych. Co prawda wśród 16 zaprezentowanych tekstów 11 zostało przygotowanych w języku angielskim, ale jak wykazała szczegółowa analiza tylko 4 z nich zostały opublikowane w czasopismach wydawanych poza Polską (2 w „Journal on Baltic Security”, 1 w „Baltic Journal of European Studies” oraz 1 w „Proceedings of Estonian Academy of Security Sciences”).

Jak poinformowano w „Autoreferacie” wszystkie publikacje były łącznie cytowane (według Google Scholar) 13 razy (bez autocytowań). Indeks h Habilitanta wynosi 3, a liczba punktów według wykazu Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego to 559.

Powyższe uwagi nie zmieniają jednak faktu, że oceniany dorobek ma charakter oryginalny, interesujący i wartościowy pod względem poznawczym. Jest on rezultatem wieloletnich badań prowadzonych przez Autora, który posiada rozległą wiedzę i doświadczenie w tym zakresie tematycznym umiejętnie łącząc aspekty teoretyczne z praktycznymi.

2. Osiągnięcia dydaktyczne i w zakresie kształcenia kadry naukowej

Habilitant uzyskał różnorodne doświadczenie dydaktyczne i edukacyjne związane między innymi z:

- udziałem w latach 2008-2021 w ponad stu konferencjach i seminariach (krajowych i zagranicznych) z obszaru nauk społecznych, w tym nauki o polityce i administracji, nauki o bezpieczeństwie, a także nauk ekonomicznych podczas, których dr G. Kozłowski wygłosił 38 wystąpień/referatów dotyczących wskazanych powyżej obszarów badawczych;
- prowadzeniem cyklu wykładów w Krajowej Szkole Administracji Publicznej dotyczących statusu funkcjonariusza międzynarodowego w instytucjach natowskich (2006 r.) oraz polityki zagranicznej Stanów Zjednoczonych (2016 r.);
- przeprowadzeniem w roku akademickim 2015-2016 w Akademii Obrony Narodowej (Akademia Sztuki Wojennej) zajęć poświęconych polityce bezpieczeństwa USA oraz stosunkom polsko-amerykańskim;
- realizowaniem innych wykładów, które miały miejsce na przykład: na zaproszenie American University w Waszyngtonie (2010 r.) - dotyczące obecnych stosunków polsko-amerykańskich, Politechniki w Tallinnie (2019 r.), Uniwersytetu w Tartu (2019 r.) czy Bałtyckiej Akademii Obrony w Tartu (2019 r.);
- ponadto w latach 2013-2016 Kandydat był członkiem Fundacji Fulbrighta pełniąc między innymi funkcję przewodniczącego podkomisji ds. public relations i marketingu, w ramach swoich obowiązków organizował między innymi spotkania ze stypendystami programu, uczestniczył w procesach rekrutacyjnych czy współorganizował seminaria naukowe;
- współtworzył oraz działał w Polsko-Amerykańskiej Radzie Innowacyjności będącej platformą współpracy między polskimi i amerykańskimi ośrodkami badawczo-rozwojowymi oraz przedsiębiorstwami aktywnymi w obszarze innowacji, w ramach tej formuły organizował sympozja, w tym o charakterze naukowo-edukacyjnym;
- organizował seminaria czy konferencje naukowe poświęcone wybranym aspektom stosunków polsko-amerykańskich (w latach 2011-2017) oraz polsko-estońskich współpracując w tym zakresie między innymi z: Ośrodkiem Studiów Amerykańskich Uniwersytetu Warszawskiego, Atlantic Council, Center for European Policy Analysis, International Center for Defence and Security, Uniwersytetem w Tallinnie, Politechniką w Tallinnie czy Uniwersytetem w Tartu.

Podsumowując stwierdzić należy, iż Habilitant posiada doświadczenie naukowo-dydaktyczne. Jest ono związane przede wszystkim z kierunkiem nauki o polityce i administracji, a także z bezpieczeństwem. Oceniają zakres oraz charakter doświadczenia i zaangażowania w sferze naukowo-dydaktycznej uwzględnić trzeba zatrudnienie dr. G. Kozłowskiego w administracji rządowej, a także dyplomacji.

3. Dorobek organizacyjny i zawodowy

Analizując w tym zakresie osiągnięcia Habilitanta wskazać należy na działalność organizacyjną i zawodową, w tym na przykład:

- w latach 1997-1998 zatrudnienie w Departamencie Finansowania Bezpieczeństwa Państwa Ministerstwa Finansów – analiza kosztów rozszerzenia NATO i wynikające stąd implikacje dla bezpieczeństwa Polski;
- od 1999 r. pracę w Ministerstwie Spraw Zagranicznych, najpierw w Departamencie Polityki Bezpieczeństwa Europejskiego, a następnie w ramach Stałego Przedstawicielstwa RP przy Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego i Unii Zachodnioeuropejskiej;
- w latach 2004-2008 zatrudnienie w Departamencie Polityki Bezpieczeństwa MSZ obejmujące między innymi zaangażowanie w proces rozmieszczania amerykańskich elementów obrony przeciwrakietowej w Polsce czy negocjacje dotyczące prawnych, politycznych oraz ekonomicznych aspektów związanych z stacjonowaniem sił zbrojnych Stanów Zjednoczonych w RP;
- pełniąc funkcję kierownika wydziału ekonomicznego Ambasady RP w Waszyngtonie koordynował współpracę nie tylko o charakterze ekonomiczno-finansowym, ale także energetycznym związanym choćby z wykorzystaniem technologii łupkowych;
- w okresie 2012-2013 był zastępcą dyrektora Departamentu Współpracy Ekonomicznej MSZ, a w latach 2013-2018 dyrektorem Departamentu Ameryki MSZ;
- od 2018 r. jest ambasadorem nadzwyczajnym i pełnomocnym RP w Republice Estońskiej.

4. Konkluzje

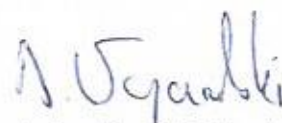
A) Dorobek naukowy dr. Grzegorza Kozłowskiego jest znaczący, oryginalny i interesujący poznawczo. Mieści się on w zakresie nauki o polityce i administracji choć częściowo można go zakwalifikować także do nauki o bezpieczeństwie. Przedłożone publikacje przyczyniają się do poszerzenia wiedzy w analizowanym obszarze badawczym. Habilitanta charakteryzuje bardzo dobra znajomość podejmowanej problematyki (tak w wymiarze teoretycznym, jak i praktycznym) oraz dojrzałość prezentowanych sądów. Mankamentem jest natomiast dość niski poziom umiędzynarodowienia części przedstawionego do oceny dorobku, co zostało szczegółowo wykazane w treści recenzji (s. 8). Choć wiele tekstów zostało przygotowanych w języku angielskim to jednak w znacznym stopniu opublikowano je na terytorium Polski, co zmniejsza możliwość umiędzynarodowienia ustaleń badawczych. Powyższy deficyt częściowo rekompensuje znaczące zaangażowanie dr. G. Kozłowskiego we współpracę międzynarodową realizowaną zarówno w wymiarze naukowym, jak i zawodowym.

B) Za główne osiągnięcie naukowe Habilitanta uznać należy monografię „Smart not Small. Polityka bezpieczeństwa Republiki Estońskiej”. Jest ono nie tylko zwieńczeniem wieloletnich wysiłków badawczych, jak również rozwinięciem wcześniej prowadzonych studiów czy analiz w tym zakresie tematycznym, a także umiejętnym zespoleniem wiedzy teoretycznej z bogatym i wieloaspektowym doświadczeniem praktycznym.

Dr. G. Kozłowskiego cechuje erudycja, podejmowanie aktualnych problemów naukowo-badawczych, umiejętność wyciągania konstruktywnych wniosków oraz prawidłowe łączenie wiedzy z różnych dziedzin.

C) Dorobek dydaktyczny i w zakresie kształcenia kadry naukowej, a także dorobek organizacyjny oraz popularyzatorski jest w większości ocenianych kategorii zróżnicowany. Występujące w niektórych przypadkach ograniczenia można tłumaczyć profilem zaangażowania zawodowego Habilitanta.

Konkludując, stwierdzam że dorobek (w tym główne osiągnięcie „Smart not Small. Polityka bezpieczeństwa Republiki Estońskiej”) dr. Grzegorza Kozłowskiego spełnia wymogi do nadania stopnia doktora habilitowanego. Opowiadam się zatem za dopuszczeniem Habilitanta, na podstawie ustawy z 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2020 r., poz. 85, z późn. zm.), do dalszych etapów postępowania.

Sebastian Wojciechowski